

Британска влада на удару критика због тога што заговара ембарго на извоз оружја у Русију, а сама га није увела. – Споран и тениски меч са супругом руског тајкуна

Жестока критика Француске зато што намерава да испоштује уговор о испоруци два носача хеликоптера Русији вратила се британском премијеру Дејвиду Камерону као бумеранг јер су британски посланици открили да Велика Британија такође извози наоружање у Русију.

Док је Камерон своје министре инструкисао да заступају у Бриселу да Европска унија уведи ембарго на извоз оружја у Русију, британски парламентарци су у извештају открили хипокризију званичног Лондона: и даље је валидно 251 одобрење за извоз британског оружја у Русију, иако је још у марту тадашњи шеф британске дипломатије Вилијам Хејг рекао да је тај извоз обустављен.

У извештају парламентарца откривено је да је само 31 одобрење о извозу оружја обустављено, док међу извозним пословима који још имају сагласност британске владе јесу и они о снабдевању Русије опремом за лансирање ракета, борбеним хеликоптерима, ноћним двогледима, снајперима, компонентама за ракете ваздух–ваздух, муницијом и војном комуникационом опремом укупне вредности око 132 милиона фунти (167 милиона евра).

Из премијеровог кабинета тврде да ниједна британска фирма од марта ове године није продала оружје војним снагама Русије, коју Лондон иначе оптужује да наоружава проруске борце на истоку Украјине. Међутим, извештај парламентарца долази у тренутку када Камеронова влада са „моралне” висине критикује европске партнере, који у политичким притисцима на Москву поводом решавања украјинске кризе не желе да искористе економске аргументе и угрозе вредне послове наменске индустрије склопљене са Русијом.

Према речима сер Џона Стенлија, бившег британског министра одбране и актуелног председавајућег парламентарног комитета за контролу оружја, докази које су изнели парламентарци у директној су супротности са тврдњама премијера да је обуставио извоз оружја у Русију. Камерон је то иначе изрекао минулог понедељка у британском парламенту, додајући да би то требало да ураде све европске земље.

Додатну нелагодност Камерону чини то што на списку оружја са одобрењем за извоз у Русију јесу и лансери ракета, а британска влада ових дана све чини да оптужи Москву да наоружава проруске борце, које Лондон сумњичи да су ракетом оборили малезијски путнички авион, када је погинуло 298 људи. Због тога је портпарол британске владе у саопштењу инсистирао да ова британска влада никад није продала ракете или делове за ракете руској војсци.

„Велика Британија је дала одобрење за извоз бразилској морнарици, што јој омогућава да преправи своја пловила у 23 земље, укључујући и Русију. То покрива широк спектар опреме, укључујући делове за поморске лансере ракета, али они су за искључиву употребу од стране бразилске морнарице, а не од руских снага”, саопштено је из Даунинг стрита 10.

Упркос објашњењу, британска влада се нашла у нелагодној ситуацији и због тога што је парламентарни извештај садржао критике што је Лондон дао одобрење за извоз оружја, вредног чак 12 милијарди фунти, у 28 земаља које Форин офис означава као земље које се не могу похвалити поштовањем људских права. На том списку су Израел, Саудијска Арабија, Египат и Шри Ланка. Према оцени парламентарца, влада би требало да призна да постоји „сукоб између тога што снажно промовише извоз оружја ауторитарним режимима док снажно критикује мањак (поштовања) људских права”.

Међутим, „руски бумеранг” вратио се ових дана Камерону и када је реч о финансирању

његове Конзервативне странке. Проблем је настао када су торијевци прошлог месеца организовали хуманитарну аукцију којом су прикупљали новац за своју кампању, а једна од најиздашнијих донаторки је била ни мање ни више него супруга једног руског олигарха блиског руском председнику Владимиру Путину. Лубова Чернукин, супруга Владимира Чернукина, који је био заменик руског министра финансија, дала је 160.000 фунти да игра тениски меч са премијером Камероном и градоначелником Лондона Борисом Џонсоном.

Поједини торијевци, али и острвски медији, позивају Камерона и Џонсона да, „ако имају трунку морала”, врате готовину коју је дала Лубова Чернукин, док верне присталице премијера и градоначелника истичу да је Чернукинова британска држављанка више од пет година и да нема везе са Путином.

Ова прича само је Французима дала још један аргумент у њиховој тврдњи да Британци критикују континенталну Европу због меког односа према Русији, док истовремено не чисте сопствено двориште, будући да руски олигарси блиски Путину несметано налазе уточиште у Лондону. Недоследност Камеронове политике је тако инспирисала и карикатуристе утицајних острвских листова, па је Стив Бел из „Гардијана” приказао Камерона како тера из земље Оланда и Путина, при чему носи мајицу на којој пише: „Лондонград прихвата одговорне олигархе.”

Ненад Радичевић

(Политика)